

LJUDSKI GLAS

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“.

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto K 60.—, za pol leta K 30.—, za četrto leta K 15.—, na mesec K 5.—; posamezna številka K 1'40.

Vse dopise in pošiljke za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Kongresni trg 9, na levi strani.

Komunisti in klerikalci prisegli!

V zadnjih dveh člankih smo sodelom pojasnili, kakšen je sedanji politični položaj. Brez ovinkov in brez olepšavanja smo povedali, kako je, in povdarjali, da imamo v Jugoslaviji močno reakcijo, ki je pri volitvah še vedno dobila večino. O »prisegi« naših poslancev smo tudi povedali, da so se naši poslanci pač morali ukloniti nasilju in priseči, ker ne razpolagajo s puškami in kanoni, da bi se bili mogli temu nasilju upreti.

Mi smo trezno in pravilno presojačo politični položaj že vnaprej videli, kaj in kako bo; zato so pa naši poslanci smatrali, da je vseeno, če položijo »prisego« malo prej ali pa malo pozneje. Niso pa z našimi poslanci vred položili »prisega« komunisti, klerikalci in takozvani Narodni klub. Toda tudi tem ni položaj prizanesel in izgubili bi svoje mandate, če bi se večini ne hoteli ukloniti. Zgodilo se je vse tako, kakor smo napovedali:

Komunisti so v petek dne 28. januarja prisegli vsi do zadnjega, prav tako kakor so to prej morali storiti naši poslanci. Razlika je bila le ta, da se je iz komunistov, ki so dan na dan napovedovali revolucijo in ustanovitev sovjetske republike, sedaj vse norčevalo, tako da so v zbornici padle celo nekatere klofute in so komunisti Fabjančiča liberalci posadili na hladno.

Nam se je očitalo, da smo s svojo »prisego« napravili taktično napako. Toda mi pa o komunistih lahko rečemo, da so napravili s položitvijo »prisega« krhko ne le taktično napako, temveč da so se sploh izneverili svojemu boljševškemu revolucionarnemu programu. Kaj je pa pravzaprav ostalo še od navdušenih boljševikov?! Voda, sama voda!! Sicer so pa komunisti s tem, da niso hoteli »prisega« z našimi poslanci vred, hoteli našo »prisego« izrabiti v to, da bi nas mogli med ljudstvom blatiti in nam očitati, češ da smo izdali svoje republikanstvo, dasi so vedeli, da to nikdar ni res in da je bila »prisega«, kakor sedaj njim, takrat tudi nam vsiljena, če nismo hoteli reakciji kratkoma vse prepustiti in zbežati domov, kakor zajci!

Za komunisti so v soboto prisegli tudi klerikalci in štirje hrvaški poslanci (Narodni klub). Tudi za te ljudi je bil prizor »prisega« v zbornici buren in lahko rečemo, izmed vseh najbolj smešen. Znano je namreč, da so klerikalci monarhisti in da so s prisego odlašali le zato, ker so si mislili z odlašanjem izsiliti pristop k vladnim koritom, obenem pa med ljudstvom obrekovati našo republikansko stranko. Mi bi jim prav lahko rekli, da so se oni

prodali Srbom, ne pa druge slovenske stranke! Sploh je dr. Korošec voz klerikalizma popolnoma zavozil, tako da klerikalci ne vedo več, ali se jih še glava drži ali ne. Samo en primer: Dr. Korošec je tisti znani poslovnik, zoper katerega se je potem moral sam boriti, sam pomagal izdelati in ga je tudi podpisal! Ali si je mogoče misliti še kako večjo zbeganost naših klerikalnih poslancev?!

Položaj bi bil seveda ves drugačen, če bi bili v konstituanto prišli tudi Radičevci, ki so republikanci; kajti potem monarhistične in vladne stranke ne bi imele več take varne večine, kakor jo imajo sedaj in tudi ne bi bilo mogoče, da bi obveljala tista prisega! Radičevci so torej v prvi vrsti krivi, da je zmagala sedanja reakcija, krivi so pa tudi komunisti, ki so odklonili skupen nastop z nami za demokratično republiko, ker so hoteli imeti kar čez noč že sovjetsko republiko! Sedaj pa imajo!

Ker Radičevcev ni v konstituanto, bo pri ustavi kajpada vladna reakcija zopet imela večino. Poslanci so sedaj že vsi prisegli in začne se ustavno delo. V pondeljek 31. pr. m. je bil že voljen ustavni odbor, ki bo pretresal ustavne zakone. Dokler ta odbor ne bo dokončal svojega dela, bodo poslanci prosti in pridejo lahko domov, da tudi ustno obrazložijo svojim volilcem, kakšen je položaj.

Vlada liberalno-radikalna še ni popolna; prazna so še nekatera mesta, ker so zemljoradniki odklonili vstop v vlado. Sedaj se bodo zopet začela pogajanja za vstop v vlado s Turki in z dr. Korošcem, ki je osramočen vsled svoje zavožene politike ponudil liberalcem spravo.

Po vsem tem, kar se je zgodilo doslej, moramo našim poslancem priznati, da so vodili boj trezno in pametno, tako da jim lahko povsem zaupamo. Naša naloga doma pa bodi, da jih s trdno organizacijo podpiramo, da organiziramo in razširimo našo misel med najširše plasti ljudstva, tako da bomo pri vseh prihodnjih volitvah še silajnejše zmagali in dobili s tem še več poslancev in s tem tudi večjo moč v parlamentu!

Pomen in naloga agrarnih odborov.

Vse odredbe, ki so bile doslej izdane o agrarni reformi, so pravzaprav šele predpriprava za njeno izvedbo. Kako bo izgledala končno izvedena agrarna reforma to bo seveda odvisno od tega, kakšni močje bodo sedeli v parlamentu in na vladi. Zastopniki kapitalističnih in gruntarskih strank bodo prav gotovo ne le zahtevali, da mali kmet in bajtar plačata za dobljeno zemljo zemljiškemu

rentniku in veleposestniku najprej prav visoko najemnino in končno tudi kar največjo odškodnino, s čemur se bo kmet zopet zadolžil, temveč bodo sploh gledali nato, da izvedbo agrarne reforme zavlečejo, jo oslabijo ali pa celo onemogočijo.

Za izvedbo agrarne reforme bo treba mnogo let, in v tem času bodo meščanske in gruntarske stranke malega kmeta, bajtarja in poljedelskega delavca skušale zopet tako ogoljufati, kakor je to že nekdaj napravila grajščinska gospoda. Že sedaj lahko opazimo, kako je tem strankam žal, da so ob prevratu iz strahu pred revolucijo delavskega ljudstva sploh kaj popustile! Toda mi, stranka kmečkega in delavskega proletarijata, ne odnehamo v našem boju za staro pravdo! Zahtevamo, da se agrarna reforma izvede v najširšem smislu, tako da bo prišel mali kmet, bajtar in poljedelski delavec brezplačno zopet do svoje zemlje, ki mu je bila od grajščakov, gruntarjev in veleposestnikov ukradena, ogoljufana in prodana! Za nas je agrarna reforma velike važnosti in zato nam ni vseeno, kdo sedi in bo sedel v agrarnih zastopstvih in v agrarnih odborih, ki bodo mnogo vplivali na to, kdo bo dobil zemljo, kakšno in koliko.

Na Slovenskem pride pod agrarno reformo vsega skupaj okrog 35.575 ha njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, pašnikov in planin, ki se bodo razdelili. Gozdovi, ki pridejo pod agrarno reformo, preidejo v državno last in bodo kmetje s posebnim zakonom, ki bo izdan, dobili v teh gozdih pravico do paše, drvarenja in žirenja. Vsekakor površina zemlje, ki se bo razdelila, nikakor ne bo zadostila vseh upravičencev. Tega so v veliki meri krive naše meščanske stranke; posebno klerikalci so se z vso silo uprli, da bi se razdelila tudi cerkvena veleposestva.

Vpričo velike važnosti torej, kdo bo sedel v agrarnih odborih, bomo morali napeti vse sile, da ne pridejo v te odbore sami bogati gruntarji in njim enaki ljudje, ki bi potem zemljo prisodili le sami sebi in svoji žlahti, čeprav imajo že dovolj zemlje — malim kmetom, bajtarjem in poljskim delavcem pa bi ne pustili, da dobe zemljo. V agrarne odbore morajo torej ljudje, ki bodo pravično prisojali zemljo: torej naši ljudje, naš kmečki proletarijat, ne pa sedanji klerikalni, liberalni in samostojni občinski mogotci, ki so si že vsega dovolj nagražili na škodo malega kmeta in poljskega delavca. Naša Kmečko-delavska zveza mora tudi pri volitvah v agrarne odbore, ki se bodo vršile v kratkem, čisto zmagati! Le tam, kjer bo zmagala naša KDZ, bo mali kmet, bajtar in delavec prišel do svojih pravic!

(Dalje prihodnjič.)

(Konec.)

Nedvomno je, da čaka našo Kmečko - delavsko zvezo velika naloga na polju združništva. Ona je poklicana ne samo, da izvoluje socialnih garancij za kmečki proletarijat temveč tudi, da

Naša Kmečko - delavska zveza je v Sloveniji že tako močno organizirana, da bi lahko začela misliti na ustanavljanje zadrug. Posebno v naših živinorejskih krajih bi lahko začeli z mlekarškim in sirarskimi zadrugami. Treba je pri tem le razumevanja in dobre volje.

Križe pri Trziču. Po dolgem času smo dobili električno razsvetljavo tudi pri nas iz elektrarne na Retnem, ki je last g. Janeza Zupana iz Kovorja. Kot odškodnino za postavljene droge v Križah, so dali tudi več luči na razpolago za vaše razkrižne ceste. Toda čudno! Luči je dobila samo tista stran vasi, kjer prevladuje črni klerika-

Gaberje pri Rogatcu. Naš kaplan g. Žekar, mesto da bi v šoli otroke učil Kristusov nauk, jim pripoveduje od volitev in politike in od vra-
gijm pripoveduje od volitev in politike in od vra-
ga. Pravi, da bodo vsi tisti, ki niso volili klerik-
kalcev, pogubljeni, češ da so volili hudčiča. To
dela seveda zato, ker so klerikalci pri nas pri
volitvah prav sramotno pogoreli, čeprav so
kmetom pošiljali nekake legitimacije in rekli, da
nima pravice voliti nihče, kdor nima njihove le-
gitimacije, in kljub temu, da je organist dobil

1000 K za agitacijo. Kaplan razlaga otrokom v šoli, češ da je samo 88 kristjanov v vsem okraju ter da so to le tisti, ki so volili klerikalce. Pač slabo izpričevalo, da so pri volitvah dobili le 88 glasov, dočim jih je naša JSDS in KDZ dobila 286. Na deželi ej navada, da gredo na Tri kralje od hiše do hiše blagoslovit, letos si pa tega niso upali in so šli samo k tistim, ki so jih povabili. Presneto čisto vest morajo klerikalni vodje imeti, da si že med ljudi več ne upajo. Svetujemo, da pustite naše otroke v šoli lepo pri miru in ne hujkajte jih in ne pokvarjajte, namesto da bi jih podučevali! Žalostno je, da imamo take duhovnike, ki izrabljajo cerkev in šolo za politične agitacije. — Več prizadetih staršev.

Slatina - Radenci. Tukajšnja KDZ ima precej težko stališče, ker je večina naših sotrpinov še vedno pod močnim vplivom klerikalne gospode, ki jih vodi za nos. Razmere so pod vlado naših klerikalnih mogotcev seveda take, da siromaku, posebno pa malemu posestniku že kar ni več mogoče živeti in ga razmere silijo, da gre s trebuhom za kruhom. In to vse zato, ker mora pri nas majhen posestnik skoraj več zemljiškega davka plačevati, kakor pa veliki kmet. Sploh so razmere tako slabe, da obrtnik preganja obrtnika, delavec je zoper delavca, sosed zoper sosed in veliki kmetje bi pa vse siromake najraje še v žlici vode utopili. Mesto razpisa volitev v agrarne odbore so tukajšnji občinski predstojniki kar čez noč sami izvolili odbornike. In ljudstvo naj bi bilo pa kar tiho, ker sicer te zatožijo, da boš več davka plačal! Taki so naši občinski odborniki! Delajo samo nemir in prepir v občini, mesto da bi delali mir in red. Nasilje teh mogotčev je že tako, da si ljudje že ne upajo prav črhnuti. Menda bi nas radi slekli do nagega, potem pa na drevo obesili! Kdaj vendar se bomo otresli naših izžemalcev?

Št. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo popoldne dne 23. t. m. se je vršil v gostilni gosp. Šlibarja shod KDZ, ki je bil zelo številno obiskan. Poročevalec iz Celja, sodrug Čebular, nam je v obširnem in stvarnem govoru pojasnil pomen občinskih volitev. Vsi navzoči so mu burno prirejali, samo nadučitelj, ki sliši na ime Senca, se je nekoliko kislo držal, ker mu kar v glavo ne gre, da bi v šentpeterski občinski odbor prišli tudi socijalni demokrati. Temu gospodu je jako neljubo, če se med nami pojavi človek, ki čuti z nami, ki nas opozarja na nevarnosti in nas pouči o tem, kar mi kmetje potrebujemo, da si izvojujemo zahteve aše Kmečko - delavske zveze. Vsem tistim, ki so nas tako dolgo vodili za nos, kličemo: Do sedaj ste nas, a zanaprej nas ne boste več. Dali smo svoje zaupanje tistim, ki so z nami v vsakem slučaju, in ki v resnici zastopajo interese kmečkega ljudstva in nas ne sovražijo in zaničujejo, kakor ste nas vil Nasvidenje pri občinskih volitvah!

Iz Kmetско delavske zveze.

Ježica pri Ljubljani. Redni sestanek krajevne organizacije KDZ v Ježici se bo vršil v nedeljo dne 6. februarja ob 15. uri pri sodr. Fr. Kunstelju v Stožicah štev. 59. Udeležba dolžnost! — Odbor.

Št. Ilj - Mislinje. Opozarjamo vse člane krajevne org. KDZ v Št. Ilju in Mislinji, da redno plačujejo članarino, ali pa javijo odstop. Pomnite, da ako nismo zmožni reda držati v eni mali organizaciji, da potem tudi za kaj večjega nismo poklicani. Druge poti ni, kakor razredna stanovska organizacija! Kdor drugače misli, se moti. In dokler se organizacij ne oklenemo z vso silo, tako dolgo je vse naše tarnanje zastoj. Članarina se pobira vsako zadnjo nedeljo v mesecu za občino Mislinje pri sodr. Kolander Blažu, za občino Št. Ilj pa pri sodr. Krajnc Francu. Kdor pravočasno ne poravnava se mu list ustavi in se iz organizacije izključi. — Odbor.

Shodi K. D. Z.

Maribor, 6. februarja.
Št. Lenart v slov. gor., 13. febr.
Konjice, 13. februarja.
Ptuj, 6. februarja.
Ormož, 6. februarja.
Marberk, 6. februarja.
Sl. Gradec, 13. februarja.
Šoštanj, 13. februarja.
Celje, 13. februarja.
Vransko, 13. februarja.
Gornji Grad, 6. februarja.
Laško, 6. februarja.
Šmarje pri Jelšah, 13. februarja.
Rogatec, 6. februarja.
Brežice, 6. februarja.
Kozje, 13. februarja.
Kapela pri Radgoni, 6. februarja.

Po svetu.

Iz socialističnega sveta. Mednarodne socialistične konference na Dunaju se bo udeležila tudi socialno demokratična stranka iz Bukovine; Poslala bo na konferenco pet svojih delegatov. — Na Italijanskem, posebno v Trstu so se vršili ta teden hudi boji med komunisti in socialisti za delavske liste, tako da v Trstu n. pr. par dni ni izšel sploh noben socialistični list. To vse se godi seveda zaradi razkola v stranki, ki se je izvršil na kongresu v Livornu. — Norveški socialisti so sklenili, da bodo iz svoje stranke izključili vse komuniste. — Splošno se opaža po vsem svetu, da komunizem sam sebe ubija in izginja.

V Italiji je vlada v krizi, ker socialisti delajo močno obstrukcijo in zahtevajo ureditev in znižanje krušnih cen. Po vsej Italiji so se v zadnjem tednu vršili krvavi spopadi med italijanskimi socialisti in fašisti. Vlada misli na razpust parlamenta in na nove volitve, ki bi se pa naj vršile šele jeseni. Vlada bo predložila parlamentu zakonski načrt, ki priznava tovarniškim delavcem pravico do kontrole v obratih in nad produkcijo. Dalje je vlada sklenila, da prevzame država vse banke pod državno nadzorstvo. Aneksija zasedenega ozemlja je odgodena.

Na Francoskem je dne 24. pr. m. začela zborovati takozvana pariška konferenca, kjer so bili zastopani vsi zavezniški (ententni) zastopniki, ki delajo danes narodom pravico, in mir, kakor pravijo, ki so pa v resnici zastopniki mednarodnega kapitalizma. Na tej »slavni« konferenci so se samo o denarju zgovarjali, ki ga bo morala Nemčija plačati, namreč 226 milijard mark v zlatu, kot vojno odškodnino. Študirali so tudi, kako bi Nemčijo razorožili in kako bi svoje dolgove Ameriki plačali, obenem pa, kako bi pomagali finančno četnici Avstriji. — Zanimivo je dejstvo, da je v francoskem parlamentu 130 poslancev milijonarjev; od teh jih ima 30 več kot 100 milijonov. Ali moreta francoski kmet in delavec pričakovati potem od teh ljudi kaj dobrega?

V Ameriki zakon, ki prepoveduje priseljevanje še ne stopi v veljavo sedaj, temveč bo priseljevanje v Ameriko rešeno diplomatičnim potom. — Brezposelnost delavstva še vedno traja, cene živlom sicer pomalem padajo, zato pa zmanjšujejo tudi plače. Naši slovenski rojaki so povečini vsi socialistično organizirani, imajo tudi že ponekod svoje šole. — Ameriška politika se sedaj ne meša več toliko v evropske stvari, in gleda le na to, da bo imela Amerika največjo moč na morju.

Na Angleškem cene polagoma padajo, brezposelnost traja dalje. — Angleška vlada je z rusko sklenila poseben trgovinski dogovor, v katerem so se boljševiki obvezali, da ne bodo delali po angleških deželah in kolonijah boljševiške propagande.

Na Češkoslovaškem so skoro vsem delavcem v zadnjem času povišali plače, ker je promet postal živahnejši. — Na železnicah so odpravili I. razred.

V Avstriji govore dan na dan samo o kruhu in moki in o svojem faliranem denarju. — Tirolci so že tako nezadovoljni, da se hočejo kar na svojo pest pridružiti Nemčiji.

Na Madžarskem je nastala prav velika dražinja, madžarski denar je tudi čimdalje manj vreden, politiki kakor grof Appony pa študirajo načrte, kako bi bilo treba ustanoviti mednarodno protiboljševiško armado! Delavno ljudstvo tlači jo grofi in škofje ob tla, kjer le morejo.

Na Poljskem so razmere čimdalje slabše, tako, da je moralo špansko poslanstvo zapustiti Varšavo, ker ni moglo več živeti, vsled pomanjkarja živila.

Na Romunskem vlada beli teror kapitalistov. Veliko delavcev, vredvsem pa socialistov tiči v ječah.

Iz Rusije ni prav nobenih zanesljivih poročil o tankajšnjih razmerah. — V Moskvi je bil dne 21. pr. m. vsruski rudarski kongres. — V Petrogradu je danes 1.698.500 ljudi.

Na Španskem so se v zadnjem času izvršili mnogi atentati; vlada je ponedolžnem preganjala za to socialiste in aretirala veliko voditeljev delavstva.

Litvinska in Estonska sta bili priznani na konferenci v Parizu. Priznanje Litavske se odloži.

Politične beležke.

+ Opozicija in vladne stranke. Pačič s svojo navidezno večino radikalcev in liberalcev, ki tvorijo socialno-reakcijski blok, je zaenkrat nadvladal protivladne stranke. To pa zato, ker so opozicijske stranke delale vsaka svojo posebno opozicijo: Radičevci so ostali kar lepo doma, komunisti so odklanjali skupen nastop z ostalo opozicijo, klerikalci so pa spletkarili s Protičem, da bi prišli z njim vred spet v vlado. Tako je opozicija v prvem svojem nastopu pogorela. Kako se bo držala v drugi bitki, v bitki za ustavne zakone, bomo pa šele videli.

+ Pred novimi občinskimi volitvami na Hrvaškem in v Sloveniji. Zagrebški Socijalisti poroča, da je po poročilih pričakovati v Hrvatski in Sloveniji v najkrajšem času volitev v mestne in občinske svete. — Sodrugi! Pripravimo se že sedaj, da pomedemo ves klerikalni, liberalni in samostojni gnoj iz naših občinskih odborov!

+ Deželna vlada v Ljubljani našim klerikalcem kar iz glave ne gre. Oni bi radi, da bi jo zopet vodili politiki, seveda bi potem klerikalci vsaj v Ljubljani še vladali po svoje. Mi pa pravimo, da je boljše, če vlado v Ljubljani vodijo zaenkrat še nepolitični uradniki.

+ Mirovno stanje armad je določila mirovna konferenca tako, da bo imela Nemčija 100.000, Avstrija na 30.000, Bolgarija 25.000, Turčija 50.000, Češkoslovaška 205.000, Jugoslavija 170.000, Anglija 600.000, Poljska 540.000, Francija 700.000, Italija 190.000, Amerika 297.000 in Japonska 300.000 mož. Torej armad dovoli za — novo vojno!

+ 400 komunistov aretiranih. Na seji komunističnega kluba je referent poročal, da je v celi državi bilo do sedaj aretiranih okoli 400 komunistov, med njimi 15 žen.

+ O preganjanju komunistov. Naš poslanec s. Etbin Kristan je v konstituenti že parkrat interveniral zoper vladino odredbo o preganjanju komunistov, s čemur se tlači politična svoboda državljanov. Tu moramo sedaj konstatirati, da se do danes niti komunisti sami niso zavzeli za svoje interese. Jedin, ki je povzdignil svoj glas za preganjane in zatirane, je bil naš poslanec sodrug Etbin Kristan!

Domače vesti.

Kakor so plačani kmečki delavci v nekaterih krajih, presega pač vse meje. Poročajo nam, da nekateri klerikalni mogotci plačajo dlnarja samo s petimi kronami na dan! In taki mogotci še govore o krščanski ljubezni in pravičnosti! Kmečki proletarijat, organiziraj se, da si izvoju-

ješ svoje pravice! Strni svoje vrste v boju za staro pravdo v naši KDZ!

Ljudsko štetje in štetje domače živine se je začelo dne 31. jan. po vsej Jugoslaviji, kakor se to godi po navadi vsako deseto leto.

Kriza v slovenski industriji že dolgo časa traja in veliko tovarniških delavcev, posebno v kovinski stroki je brez dela in zaslužka. Vse tovarne odpuščajo delavce, češ da nimajo dela. Te krize pa je v veliki meri kriva vlada. Naše delavske organizacije so zato pritiskale na vlado, da stvar hitro uredi in ta pondeljek se je že začela v Beogradu industrijska enketa, ki naj odpravi to nevarnost brezposelnosti slovenskih delavcev.

Nove poštno žige — z imeni uradov v latinici in cirilici — so pričeli prejemati naši poštni uradi.

Orožniki ne smejo služiti doma. Vlada je odločila, da orožniki odslej ne bodo služili v okrožju svojega roistnega kraja.

Občni zbor konzumnega društva za Slovenijo se vrši danes v Ljubljani. Ta naša gospodarska organizacija je v zadnjih letih silno napredovala.

»Domoljub« je pošteno potegnil za nos svoje bralce. Dne 24. pr. m. namreč je prišlo iz vseh krajev v Ljubljano mnogo kmetov in kmečkih fantov z lističimi in raznimi drugimi kožami, ker jih je »Domoljub« nalogal, da je ta dan v Ljubljani sejem za kože. Kmetje so pred tiskarno, kjer se »Domoljub« tiska, ogorčeno preklinjali svojega »Lažiljuba«.

Gozdni požar na Šmarni gori pri Ljubljani je prejšnjo nedeljo napravil mnogo škode.

Strašen umor v tržiškem okraju. Dne 15. t. m. je 23 letni Jože Zupan p. d. Puštenjakov ubil Jero Fajfer p. d. Kovačevo, s trdim predmetom jo je udaril po glavi in ji prerezal vrat. Nato je skril mrtvo truplo v kleti, ga pokril z deskami, slamo in jabolkami. Oblasti in sorodniki so prejeli pisma, v katerih je bilo rečeno: Vse moje premoženje naj dobi Puštenjakov Jože, katerega je bil boter moj moč, katerega sem jaz zastupila in zato ubežala... Vsa ta pisma je pisal seveda morilec. Morilca so aretirali.

Požar na Sveti gori pri Gorici je vso goro do golega požgal. Med požarom so pokale še patrone in granate, ki so še bile raztresene po gori.

Grozen uboj. V mali vasi Pudobu pri Starem trgu na Notranjskem se je dne 24. t. m. proti večeru izvršil grozen uboj. Sin je z žepnim nožem zaklal svojega lastnega očeta. Umrjeni Janez Barava je bil vdovec, star 75 let.

Zverinski umor svojega lastnega očeta je izvršil v Bukovici pri Banjaluki Ivo Matašević. S sekuro je očeta udaril po sencih in trebuhu in mu nato z roko iztrgal jezik. Zver v človeški podobi so zaprli.

Rodbinska tragedija. V Tešanovcih je posestnik Š. Š. ustrelil svojo 24letno ženo zaradi nezvestobe. Mož je najprej pobegnil, čez tri dni pa se je sam javil sodišču.

Grozen čin na vlakcu. Na vlakcu, ki je vozil v soboto ponoči med Subotico in Bajó, je izginil strojevodja. Policijska preiskava je dognala, da s strojevodjo vrgli v ogenj kotla železniškega stroja. Trije kurjači so bili takoj aretirani. Vzrok groznega čina je baje maščevanje.

Madžarov v Jugoslaviji je kakih 100 tisoč. Naiveč jih je v Voivodini, nekoliko pa tudi na Prekmurskem.

Gospodarske vesti.

— 20 dinarski (80 kronski) bankovci. Zadnjič smo javili, da so med temi bankovci štiri vrste ponarejenih. Ljudstvo je bilo razburjeno, ker ni vedelo, kateri so pravi in kateri ne. — Prvo vrsto ponarejenih bankovcev najlože spoznamo po tem, da je na pravem bankovcu prav lahko spoznati na klobuku orača, ki drži za

plug, krajce, na ponarejenem pa ne. — Druga vrsta ponarejenih je slabo tiskana, slike se ne poznajo tako lepo in barva je zamolkla, tako da bankovec izgleda kakor zamazan. Stebla klasja so preširoko narisana in črke so slabe. Beseda »Finansija« je tiskana z enim velikim I. — Tretja vrsta ponarejenih bankovcev se spozna po tem, da oblaki na nebu in plavine nimajo sence; zato je videti nebo preveč prazno. Tudi skoro ni mogoče razločiti drevja v ozadju, dočim se na pravem bankovcu prav dobro vidi. — Četrta vrsta ponarejenih bankovcev se spozna po tem, da ima bolj bel papir kakor pravi bankovec, kar lahko zapaziš, če k robu ponarejenega bankovca položiš pravi bankovec. Pogledan od strani, je tisk ponarejenega bankovca jako svetel, na pravem pa je popolnoma medel. Izmenjava teh novčanic se vrši pri osrednji Narodni Banki v Beogradu vstevši do 30. aprila t. l., pri podružnicah Narodne Banke pa samo do vstetega 28. februarja t. l. S početkom 1. maja t. l. izgube omenjene novčanic svoje vrednost in se od tega časa ne bodo več izmenjavale.

— Madžarsko vino. Na Madžarskem plačujejo novo vino po 18 do 35 madžarskih kron liter. Toda cene se bodo še dvignile, ker je povpraševanje po vinu na Madžarskem zelo veliko.

— Novo vino v Dalmaciji prodajajo po 1000 K hektoliter.

— Cene francoskemu vinu padajo. Sto litrov dobrega vina stane 60—90 frankov, dobti pa se zamore v nekaterih krajih isto vino tudi po 50 frankov.

Opozarjamo kmetovalce na določbo, da je pobiranje vinskega davka dovoljeno samo tedaj, ako se vino proda oziroma kupi. Vino, ki ga pridelovalec porabi doma za sebe, za družino in za delavce, je davka prosto.

— Cene žita v Ameriki so začetkom tega meseca znatno padle.

— Sedanje cene. Pred vojsko je stala železniška lokomotiva za brzovlak 100 tisoč mark, danes pa stane nad 2 miliona mark. Odrpti železniški voz je stal takrat 4000 mark, danes pa 60.000 mark.

Otvoritev reške luke. V Beogradu pričakujejo, da se luka na Reki že tekom enega meseca otvori za splošni promet.

Kilogram belega kruha velja z Zagrebom 16 do 18 K, črnega pa 13 do 15 K. Kdaj bo vendar nehala v Jugoslaviji ta draginja, ki jo delajo razni prekupci, trgovci in verižniki.

— Ministrstvo za šume in rude izdeluje uredbo glede sekanja drv v gozdovih. Po ugotovitvi ministrstva bo naša država mogla vsako leto izvoziti za eno milijardo drv.

Razne vesti.

Wiljem Foerster, eden najstarejših in najboljših zvezdoslovcev, je umrl te dni v Berlinu.

— Morilec Tisze umrl. V budimpeštanski ječi je umrl Štefan Dobo, ki je bil obsojen na smrt kot eden izmed morilcev grofa Tisze.

— Frančiškan ubil opata. V vsej Italiji je zbudila veliko senzacijo razprava pred napolskim sodiščem zoper frančiškana Salvatore Ciavolini, ki je ubil opata Nicola Grossi. Pri razpravi je zločinec izjavil, da je vstopil k frančiškanom le zato, ker je tam lahko udobno živel in uganjal svoje donžuanstvo; dokazali so mu 32 slučajev zakonolomstva; slednjič ko se je frančiškan zaljubil v krasotico napoljske opere, Nino Dambrosio, je pa rabil denar; in ker mu ga opat na njegove zahteve ni hotel dati, ga je frančiškan ubil z železno palico. Obtoženec je bil obsojen na 24 letno ječo.

Konec denarja v sovjetski Rusiji. Sovjetska vlada se je odločila, da mesto denarja uvede v promet posebne doznake, katere bi bilo mogoče pri državnih uradih zamenjati za blago.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vsem dopisnikom na znanje! Ker se večkrat dogaja, da dobiha uredništvo »Ljudskega Glasu« kako organizatorično naznanilo prepozno, ga seveda ne more objaviti. Sestanki, shodi itd. naj se naznanijo teden dni naprej. Sodrugi nam je n. pr. poslal naznanilo za sestanek, ki se je vršil to nedeljo (30. januarja) šele v petek, dočim je naš list izšel šele v sredo. Dopis bi moral torej poslati že en teden poprej, tako da bi bil objavljen že v zadnji številki t. j. dne 26. januarja. — Dalje apelira uredništvo, da v »Ljudski Glas« vsi člani KDZ pridno dopisujejo. Vemo, da si marsikdo misli, da ne bi kaj prav napisal. Toda le brez skrbi! Zato pa je uredništvu tu, da stvar uredi tako, da gre lahko v tisk. Vsak naj torej svoje glasilo »Ljudski Glas« rabi tudi v tem smislu, da v njem opiše vse težnje in težave, ki jih ima naše kmečko ljudstvo v posameznih krajih! Uredništvo bo vestno skrbelo za točnost objav.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadovoljstva doprinese Vam Fellerjev pravi Elza fluid! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza-kroglicami. 6 škatlic 18 K. — Želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 P. — Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 358, Hrvatska. D.

Miši-podgane stenice-šurki

In vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moje najboljše preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12.—, za podgane in miši K 12.—; za šurke, a posebno močna vrsta stane K 20.—; posebno močna tinktura za stenice K 12.—; uničevalec moljev K 10.—; prašek za uši v obleki in perilu K 10.— in 20.—; proti mravljam K 10.—; proti ušem pri perutnini K 10; prašek proti mrčesu K 10.— in 20.—, proti ušem pri ljudeh K 5.— in 12.—; mazilo za uši pri živini K 5.— in 12.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10.—; mazilo proti garjam K 14.—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE = TRST-AMERIKA =

New - Jork — Buenos — Ayres — Rio di Janeiro - Santos Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listkov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Oblastem je odgovoren Ign. Mihevc